

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра німецької та французької філології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
Ю.М.Кажан
Ю.М.Кажан
«28» серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НДПП 1.2.9. Практичний курс основної іноземної мови (німецької)

Практика усного та писемного мовлення

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Освітньо-професійна програма Філологія. Мова і література (німецька) та
«Середня освіта. Мова і література (німецька)»
(назва)

спеціальність 035 Філологія.

035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька

014 Середня освіта. 014.02 Мова і література (німецька)

(код та найменування спеціальності)

факультет іноземних мов

(назва факультету)

робоча програма з практичного курсу основної іноземної мови (німецької)

Практична грамати́ка

(назва навчальної дисципліни)

для студентів 3 курсу денної форми навчання
ОПП Філологія. Мова і література (німецька) та

«Середня освіта. Мова і література (німецька)»

спеціальністю 035 Філологія. 035.04 3Германські мови та літератури (переклад включно),

перша – німецька

014 Середня освіта. 014.02 Мова і література (німецька)

Розробник:

старший викладач кафедри німецької та французької філології Даниленко О.С.

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні
кафедри німецької та французької філології

Протокол від “28” серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

(Кажан Ю.М.)

(прізвище та ініціали)

© МДУ, 2020 рік

© Даниленко, 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6,5	Галузь знань <u>гуманітарні науки</u> (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
	Напрямок підготовки <u>0203 філологія</u> (шифр і назва)		
Змістовні модулі: 5	Спеціальність (професійне спрямування): <u>Філологія 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька / 014.02 Середня освіта Мова та література (німецька)</u>	Рік підготовки:	
Модулів		3-й	-й
Практична граматики		Семестр	
Загальна кількість годин – 195		5-й, 6-й	
	Лекції		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній ступень: Бакалавр	год.	год.
		Практичні, семінарські	
		год. 78	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		год. 116	год.
		Індивідуальні завдання: год. 1	
Вид контролю: залік (5 семестр) екзамен (6 семестр)			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – аудиторні заняття складають 40%

самостійна і індивідуальна роботи складають 60%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета:

1. Поглиблення мовного рівня всіх студентів завдяки вдосконаленню всіх чотирьох видів мовленнєвої діяльності до просунутого рівня B2 – C1 при особливій увазі до вмінь письма (для загальних комунікативних цілей).
2. Розвиток лінгвістичної компетенції через розвиток і поглиблення/ вдосконалення лексичних, граматичних та фонологічних знань, які є необхідними при комунікації про теми і проблеми, що вони є визначені програмою для III курсу.
3. Розвиток соціокультурної компетенції у студентів через поглиблення країнознавчих та соціокультурних знань та вмінь, виховання позитивного ставлення, толерантності та емпатії до німецькомовних країн та культур.
4. Розвиток учбової компетенції завдяки усвідомленню студентами власного процесу вивчення/ навчання, спонуканню студентів до рефлексії, повідомлення стратегій регулювання власним процесом вивчення/ навчання і стратегій запам'ятовування та опанування лексикою, граматикою та фонетикою, які відповідають умовам навчання у ВЗН.
5. Поглиблення професійно спрямованої комунікативної компетенції через презентацію нових методів та способів навчання, а також завдяки залученню студентів до обговорення процесів навчання/ вивчення.
6. Уміння граматично коректно оформляти своє висловлювання німецькою мовою; розрізняти нормативні і варіативні форми граматики; розуміти і вживати граматичні форми/явища/структури відповідно до їх стилістичної значимості.

2.2. Завдання:

Наприкінці III курсу студенти повинні:

1. Поширити пасивний та активний запас граматичних навичок та вмінь, необхідних для повноцінного коректного спілкування на нові теми, автоматизувати граматичні навички у процесі комунікації.
2. Вільно володіти активною та пасивною лексикою до тем III курсу, вміти самостійно встановлювати та розширювати потенційний словарний запас.
3. Оволодіти країнознавчими та знаннями про соціокультурну специфіку німецькомовного культурного простору у межах виучуваних комунікативних сфер, тем, підтем та ситуацій. Вміти визначати та інтерпретувати означену специфіку, тобто розвивати соціокультурну чуттєвість, щоб здійснювати спілкування між власною та іншомовною культурами.
4. Розрізняти нормативні і варіативні форми граматики.
5. Розуміти та вживати граматичні форми/явища/структури відповідно до їх стилістичної значимості
6. На основі оволодіння практичним і теоретичними знаннями з граматики німецької мови робити граматичний розбір речення у відповідності до рівня та вивчених методів синтаксичного аналізу.

2.3. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Навчальна дисципліна з «Практичний курс основної іноземної мови (німецької)» належить до дисциплін професійної підготовки

2.4. Передумови для вивчення дисципліни полягають у сформованості мовної, мовленнєвої, професійно-спрямованої, лінгвосоціокультурної та навчально-стратегічної компетентності, які дозволяють студентам вільно розмовляти на підставі володіння словниковим запасом та граматику на рівні B1+ згідно Загальноєвропейським рекомендаціям з мовної освіти.

2.5. Результати навчання:

Метою для III курсу визначається розвиток граматичної компетенції на основі граматичних знань з морфології та синтаксису німецької мови: Просте та складне речення у німецькій мові; члени речення: головні та другорядні; складносурядне речення; складнопідрядне речення; типи підрядних речень.

Необхідний для автоматизації навичок формально-структурний тренінг належить до сфери самостійної роботи студентів. Під час аудиторних занять пріоритет належить комунікативним завданням з граматичною домінантою.

3. Програма навчальної дисципліни

Практична граMATика

Змістовний модуль I. Просте речення.

Тема 1. Типи речень у німецькій мові.

Тема 2. Головні члени речення: підмет та присудок та їх види.

Тема 3. Другорядні члени речення: доповнення, означення та обставина та їх види.

Змістовний модуль II. Складне речення.

Тема 1. Складносурядне речення у німецькій мові.

Тема 2. Типи зв'язку у складносурядному реченні.

Змістовний модуль III. Складнопідрядне речення(1)

Тема 1. Форми та функції підрядних речень.

Тема 2. Підрядні речення часу.

Тема 3. Підрядні речення причини.

Змістовний модуль IV. Складнопідрядне речення(2)

Тема 1. Умовні підрядні речення.

Тема 2. Підрядні речення послідовності.

Тема 3. Допустові підрядні речення.

Тема 4. Обставинні підрядні речення.

Змістовний модуль V. Складнопідрядне речення(3)

Тема 1. Порівняльні підрядні речення. Підрядні речення цілі.

Тема 2. Відносні підрядні речення. Дієприкметникові звороти, розповсюджене означення.

Тема 3. Підрядні речення доповнення.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Практична граMATика												
Змістовний модуль I. Просте речення.												
Тема 1. Типи речень у німецькій мові.		-	4	-		6	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Головні члени речення: підмет та присудок та їх види.		-	4	-		8	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Другорядні члени речення: доповнення, означення та обставина та їх види.		-	6	-		8	-	-	-	-	-	-
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>		-	14	-		22	-	-	-	-	-	-
Змістовний модуль II. Складне речення.												
Тема 1. Складносурядне речення у німецькій мові.		-	6	-		8	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Типи зв'язку у складносурядному реченні.		-	6	-		8	-	-	-	-	-	-
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>		-	12	-		16	-	-	-	-	-	-
Змістовний модуль III. Складнопірядне речення(1)												
Тема 1. Форми та функції пірядних речень.		-	4	-		8	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Пірядні речення часу.		-	6	-		8	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Пірядні речення причини.		-	6	-		8	-	-	-	-	-	-
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>		-	16	-		24	-	-	-	-	-	-
Змістовний модуль IV. Складнопірядне речення(2)												
Тема 1. Умовні пірядні речення.		-	5	-		8	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Пірядні речення послідовності.		-	4	-		6	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Допустові пірядні речення.		-	5	-		8	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Обставинні пірядні речення.		-	4	-		8	-	-	-	-	-	-
<i>Разом за змістовим модулем 4</i>		-	18	-		30	-	-	-	-	-	-
Змістовний модуль V. Складнопірядне речення(3)												
Тема 1. Порівняльні		-	6	-		8	-	-	-	-	-	-

підрядні речення. Підрядні речення цілі.												
Тема 2. Відносні підрядні речення. Дієприкметникові звороти, розповсюджене означення.		-	6	-		8	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Підрядні речення доповнення.		-	6	-		8	-	-	-	-	-	-
<i>Разом за змістовим модулем 5</i>		-	18	-		24	-	-	-	-	-	-
ІНДЗ	1	-		-	1		-	-	-	-	-	-
Усього годин	195	-	78	-		116	-	-	-	-	-	-

5. Теми семінарських занять -

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Типи речень у німецькій мові.	4
2.	Головні члени речення: підмет та присудок та їх види.	4
3.	Другорядні члени речення: доповнення, означення та обставина та їх види.	6
4.	Складносурядне речення у німецькій мові.	6
5.	Типи зв'язку у складносурядному реченні.	6
6.	Форми та функції підрядних речень.	4
7.	Підрядні речення часу.	6
8.	Підрядні речення причини.	6
9.	Умовні підрядні речення.	5
10.	Підрядні речення послідовності.	4
11.	Допустові підрядні речення.	5
12.	Обставинні підрядні речення.	4
13.	Порівняльні підрядні речення. Підрядні речення цілі.	6
14.	Відносні підрядні речення.	6
15.	Підрядні речення доповнення.	6
	Разом	78

7. Теми лабораторних занять -

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

1.	Другорядні члени речення: обставина та їх види. <i>Складання граматичних таблиць.</i>	22
2.	Типи зв'язку у складносурядному та складнопідрядному реченнях. <i>Складання граматичних таблиць з прикладами з художніх творів.</i>	16
3.	Форми та функції підрядних речень. <i>Аналіз граматичних явищ у тексті.</i>	24
4.	Підрядні речення часу. <i>Аналіз граматичних явищ у журнальній статті.</i>	30
5.	Дієприкметникові звороти, розповсюджене означення. <i>Знаходження у творах з домашнього читання речень та їх літературний переклад.</i>	24
	Разом	116

9. Індивідуальні завдання

- Складання термінологічного словника.
- План-конспект лекцій за темами.
- Виконання контрольних та тестових завдань.

10. Методи навчання

Граматико-перекладний метод, аудіолінгвальний і аудіовізуальний та комунікативно-орієнтований підходи у навчанні німецької мови.

11. Критерії оцінювання

Оцінка	Рейтингові бали	Оцінка за шкалою ECTS	Критерії оцінок
зараховано	90 - 100	A	Практичний зміст курсу засвоєно цілком, без пробілів, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального.
	82 - 89	B	Практичний зміст курсу засвоєно цілком, без пробілів, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального.
	74 - 81	C	Практичний зміст курсу засвоєно цілком, без пробілів, деякі практичні навички роботи з засвоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками.
	64 - 73	D	Практичний зміст курсу засвоєно частково, але пробіли не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки.

	60 - 63	E	Практичний зміст курсу засвоєно частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконано, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
не зараховано з можливістю повторного складання	35 -59	FX	Практичний зміст курсу засвоєно частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань.
не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	0 – 34	F	Практичний зміст курсу не засвоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значимого підвищення якості виконання навчальних завдань.

12. Засоби оцінювання

Експрес-контроль підготовки студента до заняття, оцінка роботи студента протягом заняття; виконання домашнього завдання; поточне опитування, оцінка за самостійну та індивідуальну роботу, оцінка модульних та поточних контрольних робіт, залік та іспит.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

для заліку

ЗМ 1			ЗМ 2		МКР	Залік	Сума
T1	T2	T3	T1	T2			
5	5	5	5	5	25	50	100

для екзамену

ЗМ 3			ЗМ 4				ЗМ 5			ІНДЗ	МКР	Екзамен	Сума
T1	T2	T3	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3				
5			5				5			10	25	50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		

64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Навчальний план, робоча програма навчальної дисципліни, підручники і навчальні посібники, словники, методичні вказівки, схеми, таблиці, електронні носії інформації, персональні комп'ютери, Інтернет, контрольні та тестові завдання.

14. Рекомендовані джерела інформації

Базова література

1. Dreyer Schmitt Lehr und Übungsbuch der deutschen Grammatik / Dreyer Schmitt, Ismaning: Verlag für Deutsch, 1998. - 359 S.

Допоміжна література

1. Годунов Б. П. Сборник упражнений по практической грамматике немецкого языка / Б. П. Годунов: I - III курсы: Учеб. пособие, - М.: Просвещение, 1986. -207 с.
2. Девекін В.Н. Говори по-німецьки! / В.Н. Девекін, Л.Д. Белякова, Е.В. Розен: Пособие по развитию навыков устной речи для ин-тов и фак. иностр. яз. 5-е изд., испр. и доп. - М.: Высшая школа, 1978. - 241 с.
3. Завьялова В. М. Практический курс немецкого языка. / В. М. Завьялова - М.: Международные отношения, 1973. - 304 с.
4. Євгененко Д. А. Практична грамати́ка німецької мови. / Д. А. Євгененко, О. М. Білоус та інш. Навчальний посібник для студентів та учнів. Комунікативні вправи і завдання. - 2-е видання, виправлене та доповнене. - Вінниця: Нова книга, 2002. – 334с.
5. Іщенко І. Німецька мова. / І. Іщенко, А. Карпусь, І. Перковська– Вінниця.: «Нова Книга», 2001.
6. Попов А. А. Практический курс немецкого языка. / А. А. Попов и др. - М.: Высшая школа, 1983.-280 с.
7. Wollf-Dietrich Zielinski ABC der deutschen Nebensätze. Einführung und Übungen: Max Hueber Verlag, 1998. – 192 S.
8. Karin Hall Übungsgrammatik für die Oberstufe / Karin Hall, Barbara Scheiner, Hueber Verlag, 2018. – 364 S.

Інформаційні ресурси

<http://www.goethe.de/z/50/Übungen/deindex.htm>;
www.testedich.de
<http://www.zickenpost.de>
<http://www.goethe.de/z/50/alltag/r-the.htm>
www.lehrerfortbildung.bw.de/faecher/gkg/bsg-gk/
<http://www.pons.de>
<http://dict.leo.org>
<http://2cu.at/liebesbrief/>
<http://www.hueber.de/tangram/lerner>
<http://www.foodnews.ch/news/index.php>